



# มนต์มนต์สิทธิ์

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๙  
กันยายน ๒๕๕๘

## สารบัญ

### ๑

“ความรุนแรงต่อผู้หญิงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ :  
กลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิง  
ในกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรฐานสากล”

### ๒

มุมสะท้อน

### ๓

อาสาสมัครพิทักษ์สิทธิมนุษยชน  
“สิทธิมนุษยชน และกระบวนการ  
มีส่วนร่วมภาคประชาชน” (ภาคเหนือ)

### ๔

กิจกรรม

### ๕

สำนักงาน กสม.จัดมุ่งสิทธิมนุษยชน  
ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยนครพนม  
ตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

### ๖

เวทีสาธารณะ เรื่อง “กฎหมายอัมบอน  
: เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์  
กับความเป็นธรรมทางเพศ”

### ๗

ประกาศผลการตัดสินการประกวด  
Talk Show “เดียวไม่โทรศัพท์...  
ให้โคนเรื่องสิทธิ”

ความเท่าเทียมกันทางเพศระหว่างหญิงและชาย ที่ได้มีการเริ่มนรรค์มาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๕ - ๑๙๙๕ เช่น สิทธิในการเข้าถึงการศึกษา สุขภาพอนามัย การพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้หญิง การส่งเสริมการทำงาน ความเสมอภาคในสถานที่ทำงาน การพัฒนาให้ผู้หญิงเป็นผู้นำในด้านต่างๆ เป็นต้น และกล่าวถึงประเด็นเรื่องความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อันเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน ซึ่งส่วนใหญ่ผู้หญิงมักจะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยมีสาเหตุหลักอันประกอบไปด้วยมิติด้านต่างๆ ๓ ประการ ได้แก่

๑. ลักษณะนิสัยเฉพาะของตัวบุคคล
๒. โครงสร้างทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับผู้ชาย ทำให้เกิดการดูแคลนผู้หญิง อีกทั้งกฎหมายบางฉบับยังปิดกั้นพัฒนาการของผู้หญิง
๓. การอ้างวัฒนธรรม ชนบกรรมเนี่ยมประเพณี ในการกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิง

ดังนั้น จึงเห็นควรให้ทุกภาคส่วนในสังคม ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมคุณค่าของผู้หญิง การปรับทัศนคติ และความเชื่อของคนในพื้นที่ เพื่อให้ผู้หญิงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับสิทธิอย่างบริบูรณ์ในความเสมอภาคทางเพศ



คณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ความรุนแรงต่อผู้หญิง ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ : กลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล” เพื่อระดมความคิดเห็น ความต้องการของผู้หญิงที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และติดตามสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนด้านผู้หญิง ความเสมอภาคด้านกฎหมาย การไม่เลือกปฏิบัติ (non-discrimination) รวมทั้ง การส่งเสริมและเผยแพร่ให้ประชาชน ภาคประชาชน ภาคีพันธุ์ ของรัฐบาลไทย และประชาชน คนไทยทุกคนในการปฏิบัติตามอนุสัญญาและกติกรรมห่วงประเทศ ซึ่งเป็นกลไกส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในระดับสากล ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรม ชี.อส. ปัตตานี จังหวัดปัตตานี ทั้งนี้ ในงาน ดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาจำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วย แกนนำผู้หญิงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้หญิงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง และองค์กรพัฒนาเอกชน

ศาสตราจารย์อมรา พงศพิญช์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวถึงพัฒนาการของการส่งเสริม

จิตหมายช่าว “มุมมองสิทธิ์” ฉบับเดือนกันยายนนี้ นำเสนอประเด็นการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ดำเนินมาอย่างยาวนาน ซึ่งความรุนแรงดังกล่าวถูกประกูลให้เห็นชัดเจนอยู่ในปัจจุบัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหานี้ โดยได้มีการลงพื้นที่ศึกษาและตรวจสอบสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบว่า ปัญหาความรุนแรง รวมถึงประเด็นปัญหาในการเข้าถึงสิทธิของผู้หญิง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ดีลด้อยยั่งยืน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “ความรุนแรงแรงต่อสู่ผู้หญิงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ : กลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงในกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรฐานสากล” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเวที ในการร่วมข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และนำข้อมูลที่ได้จากเวทีสัมมนาไปจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันหาแนวทางให้ผู้หญิงในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถเข้าถึงกลไกการคุ้มครองสิทธิของตน และเพื่อส่งเสริมให้สตรีในพื้นที่ได้มีโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งท่านผู้อ่านสามารถติดตามได้ภายใต้ภายในเล่ม

ในเบื้องต้น “การอัมมุน” ยังคงเป็นประเด็นที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ความสำคัญ โดยเฉพาะประเด็นปัญหาในเรื่องกฎหมายที่จะออกมายield="block"/> ให้ความสำคัญ โดยเฉพาะประเด็นการใช้ความรุนแรงต่อสู่ผู้หญิงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ดำเนินมาอย่างยาวนาน ซึ่งความรุนแรงนี้ได้รับการนำเสนอในรายงานประจำปี 2562 ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

#### คานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



# มุมมองสิทธิ์

ฉบับเดือน กันยายน ๒๕๖๔

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : ศาสตราจารย์ ดร. ออมรา พงศพิชญ์

กรรมการ : นายแท้จริง ศิริพาณิช

นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ

นายปริญญา ศิริสารการ

นายไฟบูลย์ วรร毫不พูรย์

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีวนันต์

นางวิสา เบญจามโน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขานุการ : นายชาติชาย สุทธิกลม

รองเลขานุการ : นายวีรวิทย์ วีรวิวิทย์

นายชาร์คชัย คงเสน่ห์

นางกิริณย์ ศรีประเสริฐ

“มุมมองสิทธิ์” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อมูลหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมด ไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็น และบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในภารกิจพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ์” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมาพบว่าสิทธิในกระบวนการยุติธรรมเป็นประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีการร้องเรียนมากที่สุด โดยในปัจจุบันการประภาศใช้กฎหมายการบริหารราชการ แผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ยังคงมีอยู่ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการตามกฎหมายเท่าที่จำเป็นเพื่อหลักเลี้ยงไม่ให้กระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในพื้นที่โดยการตรวจสอบคำร้องในเรื่องนี้ สิ่งที่มีความสำคัญคือพยายามหลักฐานในทางการแพทย์ หรือในทางนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งที่ผ่านมาการพิสูจน์ร่างกายของผู้เสียชีวิตนั้น ยังติดขัดในเรื่องหลักปฏิบัติทางศาสนา แต่ปัจจุบันผู้นำทางศาสนา ยังยันว่าสามารถที่จะกระทำได้ แต่ต้องกระทำด้วยความเคราะห์ และกระทำการต่อหน้าผู้นำศาสนา

นอกจากนี้ยังพบว่า ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิด

สิทธิมนุษยชนในประเด็นดังๆ อาทิ เช่น ประเด็นปัญหาความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกันของชุมชน กรณีการลี้ยงหอยแครงบริเวณอ่าวปัตตานีการบังคับให้ประชาชนออกจากที่ดินทำกินซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ สุไหงปาดี และกรณีการประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับที่ดินทำกินของประชาชนบริเวณใกล้เคียง ซึ่งเรื่องร้องเรียนเหล่านี้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบโดยไม่ละเลยความสำคัญเช่นเดียวกัน

ในการสัมมนาครั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการจัดทำข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันบูรณาการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ได้ผลต่อไปอย่างยั่งยืน

# วิสาหกรรมพิทักษ์สิทธิมนุษยชน

## “สิทธิมนุษยชน และกระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน” (ภาคเหนือ)

สืบเนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีการดำเนินงานด้านเครือข่ายในมิติที่หลากหลาย ทั้งในเชิงประเด็นและกลุ่มเป้าหมาย ออาทิ สิทธิมนุษยชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิเด็ก สิทธิสตรี สิทธิผู้พิการ สิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม สิทธิของผู้ไร้สัญชาติ เป็นต้น เพื่อให้สามารถดำเนินงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวางและเกิดผลเป็นรูปธรรม รวมทั้งเพื่อให้มีแผนส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิทธิมนุษยชน คณะกรรมการพิจารณาการรับรององค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน และสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย จึงได้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “สิทธิมนุษยชน : สิทธิของประชาชนที่ต้องได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญ” ในระหว่างวันที่ ๓ – ๕ กันยายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเดอะพาร์ค อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมประมาณ ๑๐ คน ซึ่งการจัดสัมมนาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม โดยเฉพาะอาสาสมัครพิทักษ์สิทธิมนุษยชนที่จะเข้ามาช่วยดำเนินงานในการปกป้อง คุ้มครอง สิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการขยายเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน และพัฒนาความเข้มแข็งของภาคประชาชนสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาชน และชุมชน ท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาคในการร่วมกันผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน ลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเป็นเครือข่ายป้ายเหลือและรับเรื่องร้องเรียนเบื้องต้นแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตลอดจนสำรวจและรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลในการ

ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเพื่อให้เครือข่ายมีแผนการดำเนินงานด้านส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้เกิดการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านต่างๆ อันจะได้นำไปจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการรับรองสิทธิเหล่านี้ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นายแสงขัยรัตน์ เศรีวงศ์ หน้าความด้านสิทธิมนุษยชน นายจารุส ใหม่ยศ เครือข่ายปฏิรูปที่ดินภาคเหนือ เป็นวิทยากรร่วมบรรยาย และดำเนินการรายการโดย นายชาญวิทย์ อร่ามฤทธิ์ อนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน และมีการอภิปรายระดมความคิดเห็นในหัวข้อ “ปัญหาอุปสรรคและบทเรียนของพื้นที่ในการรักษาสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ – ๒๕๕๐”



ในงานสัมมนาดังกล่าว มี **นายแพทัยนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการรับรององค์กรเอกชน เป็นผู้กล่าวเปิดสัมมนา และมีการกล่าวปาฐกถาในหัวข้อ “๑๐๐ ปี อ.ป่วย อึ้งภากรณ์ สิทธิมนุษยชนกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ” โดย **นายสุรศิริโภคลนวิน** อธิบดีกรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีการบรรยายในหัวข้อ “ถอดบทเรียนสิทธิมนุษยชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน” ซึ่งมี **นายแพทัยนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อาจารย์ไพบูลย์ พานิชย์กุล จากคณะ

โดยมีวิทยากรประกอบด้วย **อาจารย์สมชายปรีชาศิลปะกุล** อาจารย์จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ **นายบุญยืน วงศ์สงวน** ผู้แทนจากเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือตอนล่าง และ **นายพงษ์ศักดิ์เสนาใจ** ผู้นำชุมชนกรณีอ่างเก็บน้ำโป่งอ่างจังหวัดเชียงใหม่

ทั้งนี้ คณะกรรมการรับรององค์กรเอกชน จะนำข้อเสนอแนะจากเวทีสัมมนา รวมทั้งหมด ๕ ภาค เสนอแนะต่อรัฐบาลในการผลักดันให้มีการกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต่อไป

## กิจกรรม



เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและประธานอนุกรรมการด้านที่ดินและป่า เป็นประธานกล่าวเปิด

การสัมมนา เรื่อง “แผนแม่บทเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ของคนรักษาความสงบแห่งชาติกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน” ณ ห้องประชุม ห้องภาวะ ชั้น ๑ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน โดยการจัดงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อหาทางออกร่วมกันระหว่างรัฐกับประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ



เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบกระเช้าดอกไม้แสดงความยินดี เนื่องในวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักงานเลขานุการวุฒิสภา ปีที่ ๒๒ โดยมี นางกิริมย์ ศรีประเสริฐ รองเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะเจ้าหน้าที่ เดินทางเป็นตัวแทนของสำนักงาน ในการร่วมแสดงความยินดี ณ สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา อาคารสุขประพุติ



เมื่อวันที่ ๓๐ - ๓๑ กันยายน ๒๕๕๗ ศาสตราจารย์ ออมรา พงศ์พาชิญ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานกล่าวเปิดงาน และเข้าร่วมการสัมมนา เรื่อง “การพัฒนาองค์กรแบบมีส่วนร่วม” ณ เดอะบลูม บาย ทีวีพูล อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยงานสัมมนาดังกล่าว จัดขึ้นเพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการทำงานของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนำข้อมูลมาสรุปร่วมและหาแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป



เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ คณะผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบกระเช้าดอกไม้แสดงความยินดี เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ครบรอบ ๔๕ ปี ณ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ถนนพระราม ๖ กรุงเทพมหานคร

# กสม.จัดมุ่งสิทธิมนุษยชนศึกษา ณ มหาวิทยาลัยนគរพنم ตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)



สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยนគរพنم ตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ที่ได้ลงนามร่วมกัน ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการจัดมุ่งสิทธิมนุษยชนศึกษาขึ้นในห้องสมุดมหาวิทยาลัยนគរพنم เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยมี นางจิตนาณ ธนาวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย และ นางรัตติยา โป่งฟ้า นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ เป็นตัวแทนของสำนักงานฯ ใน การประชุมหารือประสานความร่วมมือเพื่อดำเนินการในเรื่องสิทธิมนุษยชนกับ อ. เจริญ ไชยดา อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์ และ อ.ดร. วิศิษฐ์ คิดคำส่วน อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์ (สังคมศึกษา) ซึ่งผลจากการประชุมหารือ มีข้อสรุปดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยนគរพนมจะประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและประชาชน “ได้รับทราบข้อมูล ข่าวสาร และจะสนับสนุนให้นักศึกษามาใช้บริการ “มุ่งสิทธิมนุษยชนศึกษา”
๒. การเปิดศูนย์ศึกษาและประสานงานสิทธิมนุษยชนของมหาวิทยาลัยนគรพนม จะนำไปหารือในระดับนโยบายต่อไป ซึ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษารายละเอียดในการดำเนินการในเรื่องนี้ก่อน
๓. มหาวิทยาลัยนគรพนมมีแผนการดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยจะเสนอแผนการดำเนินงานและเตรียมจัดทำโครงการเสนอของบประมาณปี ๒๕๕๘ จากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยนគรพนมและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะประสานความร่วมมือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกันต่อไป ཀྵ.



เวทีสาธารณะ เรื่อง

# “กกฎหมายอุ่มบุญ : เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์กับความเป็นธรรมทางเพศ”

การใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ เป็นวิธีการหนึ่งที่ได้รับความนิยมในการแก้ปัญหาภาวะการมีบุตรยาก โดย “การอุ่มบุญ” เป็นแนวทางหนึ่งในหลายแนวทางของการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ซึ่งการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ด้วยวิธีการอุ่มบุญนั้น ในสังคมโลกปัจจุบัน ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันว่าสามารถที่จะทำได้หรือไม่ เนื่องจากอุ่มบุญเป็นการทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านศีลธรรม ปัญหาด้านกฎหมาย และโดยเฉพาะประเด็นปัญหาในเรื่องสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สภาพการณ์ปัจจุบันของการอุ่มบุญในประเทศไทย กำลังประสบปัญหาต่างๆ เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะประเด็นปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการในเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ว่าสามารถที่จะดำเนินการได้หรือไม่ สภาพการณ์ดังกล่าวได้นำประเทศไทยไปสู่การหาแนวทางในการแก้ไข โดยล่าสุด มีความพยายามของภาครัฐที่จะผลักดันกฎหมายในการควบคุมการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวของมาใช้บังคับ แต่มีอีกผู้คนจำนวนมากที่ต้องการให้เกิดการอุ่มบุญอย่างเสรี แต่ไม่ได้หมายความว่าจะไม่มีการควบคุมในเรื่องต่างๆ การไม่ดำเนินการคุ้มครอง



สิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประเด็นเรื่องความสัมพันธ์กับทางกฎหมายที่ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ เป็นต้น

โดยประเด็นปัญหาในเรื่องนี้ คณะกรรมการสื่อสารสิทธิมนุษยชน ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้จัดเวทีสาธารณะเรื่อง “อุ่มบุญอย่างไร ไม่กระทบสิทธิ” ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาจัดทำข้อเสนอแนะต่อร่างกฎหมายดังกล่าว และเพื่อให้เกิดการพิจารณาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างรอบด้านมากขึ้น จึงได้มีการจัดเวทีสาธารณะในประเด็นเฉพาะต่อเนื่องอีกรอบ ในชื่อเรื่อง “กฎหมายอุ่มบุญ : เทคนโโลยีช่วยการเจริญพันธุ์กับความเป็นธรรมทางเพศ” เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุม ๗๐๙ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งการจัดเวทีสาธารณะครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากหลายองค์กรในการร่วมดำเนินการ จัดงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, แผนงานสุขภาวะผู้หญิงและความเป็นธรรมทางเพศ สมาคมเพศวิถีศึกษา, มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง และมูลนิธิรัตนฤ�能 ภายนอกอักษร โดยในเวทีดังกล่าวมีผู้ทรงคุณวุฒิ มาร่วมอภิปรายในประเด็นปัญหาการอุ่มบุญ อันประกอบไปด้วย (๑) ผศ.ดร. สุชาดา หวังสิทธิ์ ผู้แทนจากสมาคมเพศวิถีศึกษา (๒) รศ.ดร. กฤตยา อาชวนนิจกุล ผู้แทนจากสถาบันวิจัยประชากรสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (๓) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ. สุพร เกิดสว่าง ผู้แทนจากสมาคมองค์กรด้านสุขภาพ (๔) รศ.ดร. ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ ผู้แทนจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (๕) คุณนันยา สุภาทิ่ง ผู้แทนจากมูลนิธิรัตนฤ�能 ภายนอกอักษร โดยมีคุณจิตติมา ภานุเตชะ จากมูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิงเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย นอกเหนือไปนี้มีผู้เข้าร่วมรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนสังคมและสื่อมวลชน ที่เกี่ยวข้องกว่า ๗๐ ท่าน

การจัดเวทีสาธารณะในครั้งนี้ มีเป้าประสงค์เพื่อให้เกิด การสำรวจแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยมุ่งเน้นประเด็นด้านความเป็นธรรมทางเพศ โดยในการอภิปรายได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างหลากหลาย อาทิ การนำเสนอภาพสถานการณ์การใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์กับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ซึ่งใน

หลายประเทศพบว่ามีกฎหมายอุ่มบุญในเรื่องนี้ โดยมีทั้งประเทศที่อนุญาตให้ดำเนินการได้อย่างเสรี ประเทศที่จำกัดการดำเนินการให้กระทำได้เฉพาะเพื่อมนุษยธรรม และประเทศที่ห้ามไม่ให้มีการดำเนินการเลย ส่วนสถานการณ์ในประเทศไทยได้มีการกล่าวถึงสถานการณ์ปัญหาการอุ่มบุญในประเทศไทยที่ปรากฏเป็นข่าวในขณะนี้ และมีการกล่าวถึงประเด็นความไม่สมบูรณ์ของร่างกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ที่ยังไม่ปัญหาในเรื่องการดำเนินถึงความเป็นธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการอุ่มบุญที่ยังไม่มีความครอบคลุมเพียงพอ นอกจากนี้ยังมีการอภิปรายให้ความรู้ทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและการขั้นตอนต่างๆ ของการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ การให้ความรู้ทางด้านความสัมพันธ์ในเชิงสังคม คุณค่าในทางเพศนิ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเจริญพันธุ์ในประเทศไทย การให้ความรู้ในทางหลักการกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ใน การคุ้มครองสิทธิของบุคคล ความเท่าเทียมและความเสมอภาคในการกำหนดเจตจำนงของมนุษย์ในทางเพศ โดยประเด็นปัญหาที่รวมรวมได้จากการอภิปรายอันเกี่ยวกับร่างกฎหมายนี้ ได้แก่

- (๑) การดำเนินการในเชิงพาณิชย์สามารถกระทำได้หรือไม่
- (๒) ประเด็นของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนที่ยังไม่ถูกให้ความสำคัญ และไม่ได้รับความคุ้มครองสิทธิ อย่างเพียงพอ
- (๓) ประเด็นเรื่องการไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในการเข้าถึงเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์
- (๔) ประเด็นเรื่องความสัมพันธ์กันของบุคคลที่เกี่ยวข้องในทางกฎหมายที่ยังไม่มีความชัดเจน

บทสรุปที่ได้จากการจัดเวทีสาธารณะในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการอภิปรายส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่า ร่างกฎหมายดังกล่าว ยังมีข้อบกพร่อง ไม่มีความครอบคลุมในประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างเพียงพอ จึงเห็นควรให้มีการยกร่างกฎหมายขึ้นใหม่ โดยให้ระดับความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ ให้มีความครอบคลุมโดยเฉพาะความคิดเห็นจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการอุ่มบุญ และต้องการให้มีการจัดเวทีสำรวจในประเด็นนี้อีก เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาใช้เป็นฐานความรู้ในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้มีความชัดเจน ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหา และมุ่งคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน



## ประกาศผลการตัดสินการประกวด Talk Show

# “เดี่ยวไมโครโฟน... ให้โคนเรื่องสิทธิ”

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ประกาศเชิญชวนนิสิต นักศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่งผลงานเข้าการประกวด Talk Show “เดี่ยวไมโครโฟน... ให้โคนเรื่องสิทธิ” โดยเปิดรับผลงานส่งเข้าประกวดถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ นี้

บัดนี้ คณะกรรมการคัดเลือกและตัดสินการประกวด Talk Show “เดี่ยวไมโครโฟน... ให้โคนเรื่องสิทธิ” ได้ดำเนินการพิจารณาตัดสินการประกวดดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศ ผลการตัดสิน ดังต่อไปนี้

๑. รางวัลชนะเลิศ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒

- ไม่มีผลงานได้รับรางวัล

๒. รางวัลชมเชย ๓ รางวัล ได้แก่

- นายบุญญัฐ บุญเชิด สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- นางสาวโชคิกา อุภฤทธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

- นางสาวจันทร์ เปิ่มมสุข มหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการคัดเลือกและตัดสินการประกวด ขอสงวนสิทธิ์ยกเลิกการนำผลงานที่ผ่านการพิจารณา เพยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ หรือ YouTube เพื่อนับคะแนนการโหวตและมอบรางวัลยอดนิยม

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะติดต่อโดยตรงไปยังผู้ที่ได้รับรางวัล เพื่อประสานเรื่องการรับมอบรางวัล ภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๗ นี้ต่อไป

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย  
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ  
๑๐ กันยายน ๒๕๕๗

รักษารักษาไม่ละเมิดลักษณะ

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเขื่อน  
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒  
ปณฟ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ



สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ  
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐  
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ  
หากต้องการข้อมูล หรือมีข้อแนะนำหรือบอกรับมุมมองสิทธิ์ พรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐  
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๔๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ์ ได้ที่ [www.nhrc.or.th](http://www.nhrc.or.th)